

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ VALSTYBINĘ TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJĄ PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

2023 m. sausio 19 d. Nr. 4D-2022/1-1448
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė gavo X (toliau – Pareiškėjas) skundą dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau ir citatose – Inspekcija) pareigūnų veiksmų (neveikimo), sietinų su negautu atsakymu į Pareiškėjo 2022 m. rugpjūčio 31 d. skundą dėl galimai neteisėtai vykdomų statybų adresu: <...>, Palanga (toliau ir citatose – Skundas).

2. Pareiškėjas skunde nurodė:

2.1. „[...] 2022-08-31 kreipiausi į Inspekciją su Skundu dėl nelegalios statybos adresu [...]. Iki šios dienos 2022-12-20 – jokio atsakymo į pateiktą skundą negavau. [...].“

2.2. „Norėčiau gauti valstybinių institucijų atsakymą, ar statyba nurodytu adresu vykdoma teisėtai, ar gauti visi reikalingi leidimai ir suderinimai“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

3. Seimo kontrolierė dėl informacijos ir ją patvirtinančių dokumentų gavimo kreipėsi į Inspekciją.

4. Iš Inspekcijos pateiktos informacijos nustatyta:

4.1. Pareiškėjo Skundas dėl vykdomų statybų teisėtumo Inspekcijoje gautas ir užregistruotas 2022-08-31 Nr. 3D-2543.

4.2. Inspekcijos Vakarų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamentas (toliau ir citatose – Departamentas) „[...] surašė 2022-09-08 privalomąjį nurodymą Nr. PN-1726 (toliau – Privalomasis nurodymas), kuriame nurodė žemės sklypo adresu <...>, Palangoje savininkui A. V. pateikti visus turimus dokumentus susijusius su žemės sklype adresu <...>, Palangoje atliekamais statybos darbais ir pateikti paaiškinimą raštu nurodant, kada, kas ir kokius statybos darbus atliko

adresu <...>, Palangoje. Privalomasis nurodymas kartu su 2022-09-08 kvietimu (toliau – Kvietimas) Nr. 2D-16352 pateiktas žemės sklypo adresu <...>, Palangoje A. V. savininkui. Kvietime nurodyta, kad Inspekcijos Departamentas 2022-09-21 atliks faktinių duomenų patikrinimą vietoje adresu <...>, Palangoje.“

„Inspekcijos Departamentas 2022-09-08 raštu dėl vykdomų statybos darbų teisėtumo adresu <...>, Palangoje Nr. 2D-16360, Pareiškėją informavo, kad Inspekcijos Departamentas pradėjo Skundo tyrimą ir 2022-09-21 organizuoja faktinių duomenų patikrinimą vietoje adresu <...>, Palangoje, taip pat minimu raštu [...] Pareiškėjas informuotas, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 27 straipsnio 1 dalimi, gali dalyvauti organizuojame patikrinime. [...] Pareiškėjas faktinių duomenų patikrinime vietoje nedalyvavo.“

4.3. „Faktinių duomenų patikrinimą vietoje Inspekcijos Departamentas atliko 2022-09-21. Informuojame, kad paaiškinimą ir prašomus dokumentus žemės sklypo adresu <...>, Palangoje savininko įgaliotas asmuo pateikė 2022-09-21, papildomus dokumentus t. y. statinio adresu <...>, Palangoje geodezinę nuotrauką el. paštu pateikė 2022-09-30. [...]“

„Atlikus patikrinimą surašytas 2022-12-29 faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktas Nr. FAK-2692.“

4.4. Inspekcijos Departamentas atsakymą Pareiškėjui pateikė 2023-01-03 raštu Nr. 2D-126 „Dėl vykdomų statybos darbų teisėtumo adresu <...>, Palangoje“ (toliau – 2023-01-03 Raštas), kuriame, be kitos informacijos, nurodė:

„Inspekcijos Departamentas 2022-09-21 atliko faktinių duomenų patikrinimą vietoje, adresu <...>, Palangoje. Atlikus patikrinimą vietoje surašytas 2022-12-30 faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktas Nr. FAK-2692 (toliau – Aktas).“

Faktinių duomenų patikrinimo vietoje metu adresu <...>, Palangoje, užfiksuotas statomas pastatas – dviejų butų gyvenamasis namas. Pagal atliktą statybos darbų mastą – išpilti pamatai, įrengtos išorės ir vidaus sienos iki monolitinio žiedo, pradėti apšiltinti pamatai, pradėta įrenginėti stogo konstrukcija. Faktinių duomenų patikrinimo vietoje metu adresu <...>, Palangoje užfiksuota, kad statomo dviejų butų gyvenamojo namo matmenys: ilgis 6,90 m, plotis 12,60 m, aukštis 7,90 m (aukštis nuo nebaigto formuoti gerbūvio iki nebaigto įrengti stogo konstrukcijos – gegnės viršaus). Taip pat patikrinimo vietoje metu vizualiai apžiūrėjus žemės sklypą <...>, Palangoje, nustatyta, kad pagal statybos darbų mastą žemės sklypo sutvarkymo darbai neatlikti.

Patikrinimo vietoje metu pateiktas Palangos miesto savivaldybės administracijos 2008-04-04 išduotas statybos leidimas Nr. 84, kuriuo suteikta teisė statyti naują neypatingosios kategorijos dviejų butų gyvenamąjį namą adresu <...>, Klaipėdoje pagal „Dviejų butų gyvenamojo namo statyba <...>, Palangoje“ projekto Nr. 0802-01-TP sprendinius. Taip pat patikrinimo vietoje metu pateiktas „Dviejų butų gyvenamojo namo statyba <...>, Palangoje“ techninis projektas Nr. 0802-01-TP, „Dviejų butų gyvenamojo namo <...>, Palangoje statybos projektas“ projekto korektūra (A laida) ir statinio, adresu <...>, Palangoje geodezinė nuotrauka.

Skundo tyrimo metu išanalizavus pateiktą „Dviejų butų gyvenamojo namo, <...>, Palangoje“ projekto korektūros (A laidos), brėžinį [...], nustatyta, kad projektuojamo dviejų butų gyvenamojo namo aukštis 7,89 m.

[...].

Atsakant į Jūsų Skundą dėl galimai neturint statybą leidžiančio dokumento statomo pastato adresu <...>, Palangoje, informuojame, kad Skundo tyrimo metu nustatyta, kad adresu <...>, Palangoje vykdomi pastato – dvibučio gyvenamojo namo statybos darbai, turint Palangos miesto savivaldybės administracijos išduotą 2008-04-04 statybos leidimą Nr. 84, kuriuo suteikta teisė statyti naują neypatingosios kategorijos dviejų butų gyvenamąjį namą adresu <...>, Klaipėdoje pagal „Dviejų butų gyvenamojo namo statyba <...>, Palangoje“ techninio projekto Nr. 0802-01-TP sprendinius.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą informaciją pagal atliktą statybos darbų mastą statytojo atžvilgiu Inspekcijos Departamentas neturi pagrindo imtis veiksmų numatytų Priežiūros įstatymo 11 ar 14 straipsnyje.

Informuojame ir apie tai, kad pasikeitus darbų mastui statybos darbų teisėtumas galėtų būti įvertintas iš naujo.

[...].

Šis sprendimas gali būti skundžiamas per 1 mėnesį nuo sprendimo gavimo dienos Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyriui, adresu H. Manto g. 37, Klaipėda, Regionų apygardos administracinio teismo Klaipėdos rūmams, adresu Galinio Pylimo g. 9, Klaipėda, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo ir Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka.“

4.5. „Pažymėtina, kad Skundo nagrinėjimas užtruko ir dėl žmogiškųjų išteklių trukumo bei dėl to padidėjusio darbo krūvio.

Informuojame, kad Inspekcija, siekdama užtikrinti, kad atsakymai pareiškėjams būtų teikiami teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais, nuolatos susirinkimų (tiek vadovybinių, tiek atskirų padalinių) metu žodžiu, raštiškai ir kitais būdais įspėja darbuotojus laikytis teisės aktų nuostatų, ypatingai dėl administracinių procedūrų terminų laikymosi.

Siekdama gerinti teikiamų paslaugų kokybę ir didinti veiklos efektyvumą, Inspekcijos vadovybė priėmė sprendimą vykdyti įstaigos profiliavimo reformą statybos valstybinės priežiūros ir administracinės teisenos taikymo srityse.

Profiliavimo reformos koncepcija parengta siekiant didinti teikiamų paslaugų kokybę ir efektyvumą subalansuojant statybos valstybinės priežiūros departamentų darbuotojų krūvius, sumažinant vienam darbuotojui tenkančių funkcijų skaičių, užtikrinant efektyvesnę aukščiausią kvalifikaciją turinčių statybos inspektorių kompetencijų ir kvalifikacijos panaudojimą institucijai priskirtų saugoti vertybių apsaugos tikslais. Reforma taip pat siekiama stiprinti bendradarbiavimą tarp administracinių padalinių užkertant kelią situacijoms, kai teisės aktai institucijoje taikomi skirtingai, teikiamų paslaugų kokybė padaliniuose skiriasi.

Tačiau nepaisant įpareigojimų laikytis teisės aktuose nustatytų terminų, pasikartotina, kad tai ne visada objektyviai įmanoma. Nagrinėjamoju atveju, Skundą nagrinėja Vakarų Lietuvos departamentas, kuriame, kaip, beje, ir kituose statybų valstybinės priežiūros departamentuose, yra darbuotojų trūkumas ir didelis darbo krūvis. Todėl esant dideliame darbo krūviui ir žmogiškųjų išteklių trūkumo, pasitaiko vėlavimų.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje laikomasi pozicijos, jog ne kiekvienas procedūrinis pažeidimas yra pagrindas atliktiems veiksams ar priimtiems sprendimams pripažinti neteisėtais. Įstatyme nustatyto termino, per kurį turi būti priimtas administracinis sprendimas, pasibaigimas nepaneigia viešojo administravimo subjekto kompetencijos priimti administracinį sprendimą ar atlikti kitus veiksmus, t. y. tiesiogiai nesukuria neigiamų teisinių pasekmių, tik prailgina administracinį procesą. Viešojo administravimo subjektui įstatyme nustatytas terminas, per kurį turi būti priimtas administracinis sprendimas, yra instrukcinio pobūdžio, todėl šio termino pasibaigimas administracinio sprendimo, priimto pasibaigus šiam terminui, savaiame nedaro negaliojančiu (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017-04-12 nutartis administracinėje byloje Nr. A-514-492/2017; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017-03-20 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-80-602/2017; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-0223 nutartis administracinėje byloje Nr. A602-1192/2012).“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

5. Lietuvos Respublikos įstatymai

5.1. *Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnis* – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje.“

5.2. *Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo* (redakcija, galiojusi nuo 2022-05-01 iki 2023-01-04) (toliau – Priežiūros įstatymas):

5.2.1. *8 straipsnis* – „1. Statybos valstybinę priežiūrą atlieka Inspekcija. 2. Statybos valstybinė priežiūra apima: 4) statybos vykdymo teisėtumo tikrinimą; [...]; 9) asmenų prašymų, skundų, susijusių su statybos procesu, nagrinėjimą“.

5.2.2. *11 straipsnis* – „1. Inspekcija statybos patikrinimus atlieka: 3) [...] fizinių asmenų [...] pateiktų skundų pagrindu; [...]. 3. Inspekcijos pareigūnas iki statybos patikrinimo: 4) apie numatomą statybos patikrinimą raštu informuoja statytoją [...], pridėdamas privalomąjį nurodymą statybos patikrinimo dieną pateikti Inspekcijos pareigūnui su statyba susijusius dokumentus [...]“.

5.2.3. *25 straipsnis* – „1. Jeigu šiame įstatyme nenustatyta kitaip, skundai ir pranešimai išnagrinėjami ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų privalomų pateikti dokumentų ir informacijos gavimo dienos. 2. Dėl objektyvių priežasčių šio straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas gali būti pratęsimas iki 20 darbo dienų, apie tai per 5 darbo dienas nuo termino pratęsimo raštu informuojant skundą pateikusį asmenį ir nurodant termino pratęsimo priežastis. [...]“.

5.2.4. *25² straipsnis* – „2. Inspekcijos administraciniai sprendimai, priimti teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros srityje, jeigu šiame įstatyme ar specialiuosiuose įstatymuose nenustatyta kitokia jų apskundimo tvarka, pasirinktinai skundžiami tiesiogiai išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai arba teismui.“

5.3. *Administracinių bylų teisenos įstatymo 3 straipsnis* – „1. Administracinis teismas sprendžia viešojo administravimo srities ginčus.“

6. Kiti teisės aktai

6.1. *Statybos ir ūkio subjektų veiklos patikrinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2012 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. IV-53* (redakcija, galiojusi nuo 2022-07-08 iki 2022-10-04) (toliau – Aprašas):

6.1.1. *11 punktas* – „Informavimo apie patikrinimus (planinius ir neplaninius) tvarka: 11.2. apie numatomą patikrinimą asmenys informuojami atskiru raštu [...] ar elektroniniu paštu (nerengiant rašto) likus ne mažiau kaip 5 darbo dienoms [...] iki patikrinimo, išskyrus teisės aktų nustatytus atvejus, kai apie patikrinimą nėra privaloma informuoti ar numatomi kitokie informavimo terminai ar būdai.“

6.1.2. *44 punktas* „[...] SVP pareigūnas FDPV aktą baigia pildyti ir užregistruoja „Avilyje“ ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po patikrinimo atlikimo.“

6.2. *Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. 349* (toliau – Inspekcijos nuostatai), *19 punktas* – „Inspekcijos viršininkas: 19.1. organizuoja Inspekcijos darbą taip, kad būtų įgyvendinami Inspekcijos veiklos tikslai ir atliekamos nustatytos funkcijos.“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

7. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2018 m. kovo 2 d. nutarime Nr. KT3-N2/2018 yra konstatavęs: „[...] Aiškindamas Konstitucijos 5 straipsnio 2 dalį kartu su šio straipsnio 3 dalimi, kurioje nustatyta, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs, jog Konstitucija yra valstybės valdžią ribojanti aukščiausioji teisė, joje yra įtvirtintas atsakingo valdymo principas (*inter alia* 2004 m. liepos 1 d. nutarimas, 2010 m. spalio 27 d. išvada, 2015 m. lapkričio 19 d. nutarimas). Konstitucijoje įtvirtintas atsakingo valdymo principas suponuoja tai, kad visos valstybės institucijos ir pareigūnai turi vykdyti savo funkcijas vadovaudamiesi Konstitucija, teise, veikdami Tautos ir Lietuvos valstybės interesais, taip pat turi tinkamai įgyvendinti jiems Konstitucijos ir įstatymų suteiktus įgaliojimus (*inter alia* 2014 m. gegužės 27 d., 2015 m. lapkričio 19 d., 2016 m. liepos 8 d. nutarimai).“

8. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje, taikant Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo normas, kuriai pritarta Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų 2016 m. birželio 1 d. pasitarime, konstatuota:

„[...] Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje numatytais principais yra grindžiamas geras viešasis administravimas (šiuo aspektu žr. 2012 m. balandžio 30 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A492-1978/2012). Tinkamas, atsakingas valdymas, kaip ne kartą akcentuota Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje, yra neatsiejamas nuo gero administravimo reikalavimų (žr. 2015 m. gruodžio 21 d. išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimą administracinėje byloje Nr. I-7-552/2015). [...]. Gero administravimo principas yra Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisinės sistemos pamatinis principas. Gero administravimo principas įtvirtintas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika, taikant Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo normas svarbiausiuose nacionalinio lygmens (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 str. 3 d.) bei tarptautiniuose dokumentuose (Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijos 41 str. ir kt.). [...]. Nepaisant to, kad Viešojo administravimo įstatyme gero administravimo principas tiesiogiai nėra įtvirtintas, jis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje išvedamas iš Konstitucijos nuostatų. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. Viešojo administravimo subjektas yra saistoma *inter alia* gero administravimo principo, kuriuo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų (2015 m. liepos 9 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1245-662/2015). [...]“

Tyrimo išvados

9. Apibendrinus skundų tyrimo metu gautą informaciją, teisės aktų nuostatas, pacituotas pažymos 5–6 punktuose, teismų praktiką (pažymos 7–8 punktai), sietiną su negautu atsakymu į Skundą, konstatuotina:

9.1. Statybos valstybinę priežiūrą, kuri apima statybos vykdymo teisėtumo tikrinimą, asmenų prašymų, skundų, susijusių su statybos procesu, nagrinėjimą, vadovaudamasi Priežiūros įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi, 2 dalies 4, 9 punktais, atlieka Inspekcija (pažymos 5.2.1 papunktis). Pagal Priežiūros įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 3 punktą, Inspekcija statybos patikrinimus atlieka fizinių asmenų pateiktų skundų pagrindu (pažymos 5.2.2 papunktis).

9.2. Priežiūros įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 4 punkte nustatyta, kad Inspekcijos pareigūnas apie numatomą statybos patikrinimą raštu informuoja statytoją, pridėdamas privalomąjį nurodymą statybos patikrinimo dieną pateikti Inspekcijos pareigūnui su statyba susijusius dokumentus (pažymos 5.2.2 papunktis). Aprašo 11.2 papunktis (redakcija, galiojusi nuo 2022-07-08 iki 2022-10-04) reglamentavo, jog apie numatomą patikrinimą asmenys informuojami raštu ar elektroniniu paštu likus ne mažiau kaip 5 darbo dienoms iki patikrinimo (pažymos 6.1.1 papunktis).

Inspekcijos Departamentas, 2022-08-31 gavęs Pareiškėjo Skundą, ėmėsi teisės aktuose nustatytų veiksmų ir, vadovaudamasis pirmiau minėtų teisės aktų nuostatomis, 2022-09-08 surašė Privalomąjį nurodymą, nurodydamas žemės sklypo adresu: <...>, Palanga, (toliau – Žemės sklypas) savininkui A. V. (toliau – Savininkas) pateikti dokumentus (paaiškinimą), susijusius su Žemės sklype atliekamais statybos darbais, kurį kartu su Kvietimu 2022-09-08 pateikė Žemės sklypo Savininkui (prieš 9 d. d. iki patikrinimo atlikimo), nurodydamas, jog Inspekcijos Departamentas 2022-09-21 atliks faktinių duomenų patikrinimą vietoje (pažymos 4.2 papunktis).

9.3. Aprašo 44 punktas (redakcija, galiojusi nuo 2022-07-08 iki 2022-10-04) nustatė, kad statybos valstybinės priežiūros pareigūnas faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktą „Avilyje“ užregistruoja ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po patikrinimo atlikimo (pažymos 6.1.2 papunktis).

Inspekcijos Departamentas 2022-09-21 atliko faktinių duomenų patikrinimą vietoje (Pareiškėjas apie atliekamą patikrinimą buvo informuotas) ir 2022-12-29 surašė faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktą Nr. FAK-2692 (pažymos 4.2, 4.3 papunkčiai).

Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, darytina išvada, kad Inspekcijos Departamentas faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktą Nr. FAK-2692 surašė pažeisdamas Aprašo 11.2 papunktyje (redakcija, galiojusi nuo 2022-07-08 iki 2022-10-04) nustatytą 3 darbo dienų terminą, nes minėtas faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktas Nr. FAK-2692 surašytas praėjus daugiau nei trimis mėnesiams nuo atlikto faktinių duomenų patikrinimo vietoje atlikimo.

9.4. Pagal Priežiūros įstatymo 25 straipsnio 1 dalį, skundai išnagrinėjami ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų privalomų pateikti dokumentų ir informacijos gavimo dienos. Vadovaujantis minėto straipsnio 2 dalies nuostatomis, skundo nagrinėjimo terminas dėl objektyvių priežasčių gali būti pratęsiamas iki 20 darbo dienų, apie tai per 5 darbo dienas nuo termino pratęsimo raštu informuojant skundą pateikusį asmenį ir nurodant termino pratęsimo priežastis (pažymos 5.2.3 papunktis).

Pareiškėjo Skundas Inspekcijoje gautas 2022-08-31 (pažymos 4.1 papunktis). Dokumentus, būtinus Pareiškėjo Skundo tyrimui, Inspekcijos Departamentas gavo 2022-09-30 (pateikė Žemės sklypo Savininkas) (pažymos 4.3 papunktis). Inspekcijos Departamentas atsakymą į Pareiškėjo Skundą pateikė 2023-01-03 Raštu (pažymos 4.4 papunktis).

Įvertinus tai, kas pirmiau išdėstyta, darytina išvada, kad Inspekcijos Departamentas atsakymą Pareiškėjui į jo Skundą pateikė pažeisdamas Priežiūros įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje nustatytą 20 darbo dienų terminą, nes dokumentai, būtini Pareiškėjo Skundo nagrinėjimui, Inspekcijos Departamente gauti 2022-09-30, o atsakymas pateiktas po trijų mėnesių nuo šių dokumentų gavimo. Pažymėtina, kad Inspekcijos Departamentas Pareiškėjo Skundo nagrinėjimo metu nesivadovavo ir Priežiūros įstatymo 25 straipsnio 2 dalies nuostatomis, nes nepriėmė sprendimo dėl Pareiškėjo Skundo nagrinėjimo termino pratęsimo bei apie tai neinformavo Pareiškėjo.

9.5. Priežiūros įstatymo 25² straipsnio 2 dalis reglamentuoja, kad Inspekcijos administraciniai sprendimai, priimti teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros srityje, jeigu šiame įstatyme ar specialiuosiuose įstatymuose nenustatyta kitokia jų apskundimo tvarka, pasirinktinai skundžiami tiesiogiai išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai arba teismui (pažymos 5.2.4 papunktis).

Pažymėtina, kad Inspekcijos Departamentas 2023-01-03 Rašte nurodė išsamią pateikto atsakymo apskundimo tvarką, t. y. nurodė institucijas, kurioms gali būti skundžiamas Inspekcijos Departamento 2023-01-03 Rašte pateiktas sprendimas, terminas, per kurį gali būti teikiamas skundas, bei tai reglamentuojančius teisės aktus.

9.6. Inspekcija informavo, kad: Pareiškėjo Skundo nagrinėjimas užtruko ir dėl žmogiškųjų išteklių trūkumo bei dėl to padidėjusio darbo krūvio; Inspekcija imasi veiksmų, jog atsakymai pareiškėjams būtų teikiami teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais (pažymos 4.5 papunktis).

Tačiau Seimo kontrolierė atkreipia dėmesį į tai, kad tiek Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, tiek Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo sprendimuose (pažymos 7–8 punktai) ne kartą yra pabrėžę, kad Konstitucijoje yra įtvirtintas atsakingo valdymo principas, kuris suponuoja tai, kad visos valstybės institucijos ir pareigūnai turi vykdyti savo funkcijas vadovaudamiesi Konstitucija, teise, turi tinkamai įgyvendinti jiems Konstitucijos ir įstatymų suteiktus įgaliojimus. Pažymėtina, kad tinkamas, atsakingas valdymas yra neatsiejamas nuo gero administravimo reikalavimų, kuris yra Lietuvos (Europos Sąjungos) teisinės sistemos pamatinis principas. Gero administravimo principas išvedamas iš Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalies nuostatų, nustatančių, jog valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. Pabrėžtina, kad pareiškėjų lūkesčiai kreipiantis į viešojo administravimo instituciją yra susiję tiek su išsamiu, tiek ir su operatyviu jų kreipimusi išnagrinėjimu. Pagal Inspekcijos nuostatų 19.1 papunktį, Inspekcijos viršininkas organizuoja Inspekcijos darbą taip, kad būtų įgyvendinami Inspekcijos veiklos tikslai ir atliekamos nustatytos funkcijos (pažymos 6.2 papunktis). Žmogiškųjų išteklių trūkumas bei dėl to padidėjęs darbo krūvis neatleidžia Inspekcijos nuo pareigos teisės aktuose nustatytais terminais išnagrinėti pareiškėjų kreipimusis bei pateikti jiems atsakymus. Tai taikytina ir konkrečiu Pareiškėjo atveju. Akivaizdu, jog dabartinės priemonės dėl siekio pareiškėjų kreipimusis išnagrinėti teisės aktų nustatytais terminais, kurių imasi Inspekcija (pažymos 4.5 punktas), nėra pakankamos ir turi būti imamasi papildomų instrumentų susidariusiai situacijai spręsti.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAS

10. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

X skundą dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), sietinų su negautu atsakymu į Skundą, pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJOS

11. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14, 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė rekomenduoja Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininkei:

11.1. atkreipti dėmesį į tai, kad Inspekcijos Departamentas, atlikdamas statybos valstybinės priežiūros funkciją, t. y. užregistruodamas faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktą (pažymos 9.3 papunktis) bei teikdamas atsakymą į Pareiškėjo Skundą (pažymos 9.4 papunktis), nesilaikė teisės aktuose nustatytų terminų, bei imtis veiksmų, kad ateityje minėti pažeidimai nepasikartotų;

11.2. įvertinti, ar Inspekcija ėmėsi (imasi) visų reikiamų ir tinkamų priemonių, jog pareiškėjų prašymai, skundai Inspekcijoje būtų nagrinėjami teisės aktuose nustatyta tvarka ir terminais, bei imtis priemonių užtikrinti, kad pareiškėjų prašymai, skundai Inspekcijoje būtų nagrinėjami teisės aktuose nustatyta tvarka ir terminais (pažymos 9.6 papunktis).

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašoma informuoti **Pareiškėją ir Seimo kontrolierę** (Seimo kontrolierei pateikti **informaciją pagrindžiančius dokumentus**).

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė